

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyitólap sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

Megjelenik minden vasárnap.

XXVIII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRIKS LAJOS.

50. szám.

A kivándorlás.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek a múlt napokban az országgyűlésen elhangzott nagy-érdekű felvilágosítása, az Amerikai kivándorlás ügyében egy interpellációra adott válasza, — széles köröknek, mondhatnók az egész magyar közvéleménynek figyelmét odafordítják az ország legvértőbb sebére, a kivándorlásra. Valóban millióira megy az a nemzeti tökevesztésesség melyet a hazai kivándorlás okoz és korántsem kieszenyítve azokkal a pénzekkel, a melyeknek a felvidéken csak legendás híre van, hogy egy-egy szerencsésebb kivándorló itthon hagyott családjának mennyi pénzt küld haza. A hír szárnyán egy kis amerikai pénz ezrekre nő és nem csalódunk, ha a kivándorlás okát ebben találjuk leginkább.

Ha Amerikában mindenkinek olyan tőzsésan menne a dolga, akkor miképpen történhetnék meg az, hogy a legutóbb is 10,000 magyar munkás jött haza a duzzadó reménység földjéről, Amerikából, 10,000 magyar, akik busan csalódottan és azzal a szilárd elhatározással jöttek haza, hogy magukat még egyszer lóvá tenni nem engedik.

A határszéli rendőrkapitányok és a Fiuméből érkezett hivatalos jelentések szerint ugyanis rövid négy hét alatt 10,000 magyar munkás jött haza, akik azt beszéltek hogy Amerikában az újabb kivándorlók sorában a legsötétebb reménység, kétségbeesés van abban a tekintetben, hogy amit előzőleg hirdettek, az új választás befejezése után a gazdasági fellendülés be fog következni. A jelek arra mutatnak, hogy egyelőre Amerikában nagyobb arányú gazdasági fellendülésről, az ezer meg ezer számba heverő munkások foglalkoztatásáról szó sem lehet és kétségtelen, hogy nem 10,000 számba jönnének a kivándorlók haza, akik túl az O. éanon

oly keservesen csalódtak, hanem jóval nagyobb számmal, ha hajójegyre és utazásra lenne pénzük.

És jöhetnek ilyen sötét a helyzet, — nem szünetel az Amerikába való csábítás munkája. Az egész ország osztatlanul üdvözölheti tehát a belügyminisztert, aki a mainál még szigorubb bírsággal kíván lesújtani azokra, akik hivatásszerű provizórt az itthonvalókat Amerikába csábítják. Mert annyi bizonyos, hogy nagyon érthetik ezek a gonoszlelkű emberek a maguk dolgát, hogy ámbár Amerikát, amelyről ők arany hegyeket ígérnek, tizezrével hagyják el a megcsalódott honfitársak, mégis akad olyan vak, olyan jóhiszemű, olyan csalódni szerető ember, aki lépve megy és éppen most, amikor rosszabb idôt nem várszámhána, — Amerikába vitorázik. Mert azt magtudnók értem, hogy egy-két ember Amerikában sem boldog, de mindjárt tízezer ember? a ki vigan kiűzi a tetemes hajójegy árát (talán egész életének összes keresményét) a kiatazzák, meg megint visszavonulnak. — ezt jőzan észrel sem tudja gondolni. Bizonyos' ugy van, amiről kütömben az amerikai lapok állandóan írnak, hogy a gazdasági válság tart, a gyárak csukva vannak, munka nincs és Amerikában csak azok a régebben kivándorlók tudnak megmaradni, a kik nem lévén teljesen valdegenek, hittelük van, a melyet kihasználhatnak abban a reményben, hogy majd csak virradnak jobb napok. Vagy azok maradnak, a kiknek a hazautazásra való pénzük nincs meg és idehaza ninosen olvasvalakijük, a ki küldene számukra pénzt, ezzel kiváltaná őket a sötét rabságból, nyomorból.

Még mindig napirenden van Amerikában a munkanélküliség tüntetése, az éhezések fenyegetése, a tömeg állása és rászúró az élelmiszer szállító vonatok megtámasztása. A helyzet még kegyetlenebbnek ígérkezik a halogobb idők beálltával.

Munka? Munkacsoportulat pedig legfeljebb csak a legvérmesebb amerikai számítás szerint is, legfeljebb abban az arányban várható, hogy az Amerikába elhelyezett munkásokat fogják tudni elhelyezni. Új bevándorlókra Amerikának nincs szüksége. Azért mondják oly sűrűn az Amerikába vándorolni akaróknak, hogy — vissza!

Vallásos gondolatok.

Sok, sok év-zázaddal ezelőtt az emberiség nagy elhagyatottságban tsepedett. Sötétség borult a lelkekre melyek eszűggedésükben nem emelkedtek föl a Mindenhatóhoz, ki gondját viseli mindennek.

Elernyedt az életben való öröm, az élet csak tengődés, munka és nyomor volt, hiányzott belőle az égi cél tele való törekvés.

S egyszerre a bethlemi jászolból bevilágít a föld egész kerektségére egy tündöklő csillag, mely meggyitja az áhitat, az ájtatosság mécsét. Ahol előbb a sötétség gonosz szellemei maródták a gyehena lelkeket, ahol a kultárszellem uralta az elméket és a „ma" élvezeteit gondolatlanul eserdebe adták az emberek a menyei fűvösséget: ott most a eszűggedés helyébe az Isten örök és véghetetlen hatalmába vetett hit lépett és a gyarlóság fölött győzedelmeskedett az eszme, mellyel üdvözülhetünk.

Évezrek múltak el azóta és terjed, világszerte elterjedt az eszme.

De vajon jobb erkölcsösebb lett-e az emberiség? Tiszta szívűből, igaz lélekkel utálja-e a bűnt és nem-e csak a törvény vaskeze tartja féken a bűnös ösztönt, melynek felbujtása lelakosonyítja az Isten képére alkotott embert ész nélküli állattá?

Valamelyes feleletet a kérdésekre a lapok'törvény-széki rovata ad. De ez a felelet nem tarthat tökéletességre számot; mert hol maradt az a rengeteg sok bűncselek-meny és gaztett, mely nem kerül a büntető igazság szolgáltatás széke elé? Hát még az ezeknél is ezerte több gasság, erkölcsiellenesség, melyeket a törvény meg se torol, de a melyek épp úgy megszegik azokat a vallás-erkölcsi tanokat, miket az örök igazság nevében

Tárca.

Vadászaton.

Írta: Tölgy

Végre megállapodtunk. Egy néhány gyűlöszál elégetése után, melyekkel a szél irányát kémlítettük, nekiindultunk. En tehát a patak völgy mentén fogok lassan felfelé haladni a cserkészszaton, sőtöröm pedig az erdőszél a szomszédos hegygerinc mentén s majd este a „Kis Tölgy" alatti vadászszunyónkban fogunk találkozni.

Még hosszú ideig együtt vezetett utunk. Egy keskeny patakszélte köves völgyön bandukoltunk felfelé. Még nagyon korán volt, semhogy arra számítottunk volna, hogy a szarvas már megszólalhatson, azért mégis olyan esendőben haladtunk, mintha templomban jártunk volna. De olyan esendes is volt az az erdő, mint egy templom. Szinte teljesen kihaltak tetszett volna, ha olykor-olykor egy-egy császarmadar éles tilinközése s egy egy elugró őz zörgése nem törte volna meg a mély csendet. Milyen más képe van ilyenkor az erdőnek s

mint más érzéssel szállják meg a benne kóborló vadász, mint tavasszal. A tavasz ezertéle madrával fölvidámit s szinte az ember egyótt virág a eseserző madárral és sokkal vidámabb és bátrabb a járása is. De az őszi erdő az ő mélabus szomorúságával esendes járásra is készíti a vadászt, minden lépése vigyaz, nehogy valamiként megzavarja a természet szép esőndjét. Mindegyikünk a földön legelteti szeméit, keres valami édeskes nyomot a cserkészszaton. Nehéz találni, mert az első levélhullás már meg volt s a levelek csaknem egészen eltűnték a földet.

Kiértünk az első nagyobb tisztásra, itt már külfelé kell válnunk. Meg egy utolsó rövid szóváltás s már egyedül haladok a völgyment cserkészszaton, sőtöröm pedig kapaszkodnak a tuloldali gerinc felé.

Nem sokáig tartott nyugodt bandukolásom, mert alig tettem néhány száz lépést, a muló a völgy mentől egy mély nyugésszerű hang ütötte meg fülemet. Ez a hang teljesen kiforgatott előbbi nyugodtságomól. Mintha villanyáramot vezettek volna testembe, olyan bizsergés, izgatottság fogta el egész lényemet. Mert hiszen igen jól tudtam, hogy ez az őn bika hangja volt, mely után oly régen vágyódtam. De korán indult el ő kelme csattangó utára, már épen cserkészszatomat

keresztelheti. Most tehát nincs már egy pillanatnyi veszteti való időm sem. Fegyveremet lerántva vállamról a milyen gyorsan csak bírnam, rohantam a völgyön fölfelé a hanz irányában. Most újból megszólalt, de már egy kicsit teljebb a hegyoldalban, — tehát csakugyan elkéstem. Halad egycenest a „Nagy Zsár" tetejének. No oda már csakugyan nem követhetlek s megálltam hallgatóni. Elbődül újra egyszer kétszer, majd többször, vontatottan egymásután s folyton erősebben és erősebben. Most úgy tet-zék, mintha nem menne a tetőnek, hanem velem párhuzamosan haladva a hegyoldalban. Halom is a gulyák ropogását a mint halad. Így hát forunk versenyezni! En a cserkészszaton, ő a hegyoldal mentán tartottunk fölé a völgy mentén. Nehéz verseny volt. Nekem csak akkor lehetett futnom ha bögött. Ha ellenben megszunt bogni, a milyen helyzetben maradtam a bögés utolsó pillanatában, olyanban kellett bevérem az újabb bögést s örült rohanással behozni a törveztéséget. Már vagy egy félrája tartott a hajszu. Lábam már reszkelték, karjaim már kiállottak, egész testemet lázas forróság öntötte el. De én csak rohantam, a mint újból megszólalt és rohantam? volna utána — talán a világ végéig is.

Most ismét elhallgatott. De a velünk szemben

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, valadékok, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.
Mint hogy értéktelen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche" eredeti csomagolást.

F. Hofmann & Co. Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche"

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban.
Ára üvegenként 4.— korona.

